

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain 32 §:n muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Terveydensuojelulakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että yleisiä uimarantoja koskevaa asetuksenantovaltuutta täsmennettäisiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

**PERUSTELUT**

**1. Nykytila ja ehdotetut muutokset**

Terveydensuojelulain (763/1994) 32 §:ssä sosiaali- ja terveysministeriölle säädetty asetuksenantovaltuus koskien yleisiä uimarantoja kattaa nykyisellään yleisen uimarannan uimaveden terveydelliset ja muut laatuvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysministeriö on yhdessä muiden keskeisten viranomaisten ja toimijoiden kanssa valmistellut sosiaali- ja terveysministeriön asetusta yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta. Tällä asetuksella pantaisiin täytäntöön uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/7/EY, jäljempänä *uimavesidirektiivi*.

Jotta uimavesidirektiivi voitaisiin panna täytäntöön sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella, tulisi terveydensuojelulaissa olevaa asetuksenantovaltuutta laajentaa koskemaan myös yleisen uimarannan veden laadun valvontaa ja hallintaa sekä uimaveden laa-

dusta tiedottamista. Uimavesidirektiivi olisi pantava täytäntöön kansallisesti 24 päivään maaliskuuta 2008 mennessä, kaksi vuotta direktiivin voimaantulon jälkeen.

**2. Asian valmistelu**

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä. Esityksestä on pyydetty ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, oikeusministeriön, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen ja Kansanterveyslaitoksen lausunnot. Lausunnonantajat pitävät ehdotusta perusteltuna.

**3. Voimaantulo**

Lain olisi tultava voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****terveydensuojelulain 32 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 32 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1223/2002, seuraavasti:

## 32 §

*Asuntoja, yleisiä alueita ja laitoksia koskevat  
 tarkemmat säännökset*

-----  
 Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) 28 §:ssä tarkoitettujen alueiden ja laitosten terveydellisistä arviointiperusteista;
- 2) 29 §:ssä tarkoitettujen yleisen uimalan, uimahallin, kylpylän sekä yleisen virkistymis-, kuntoutus-, hieronta- tai muun vastaa-

van yleisen altaan veden terveydellisistä laatuvaatimuksista, säännöllisestä valvonnasta ja tiedottamisesta; sekä

- 3) yleisen uimarannan uimaveden terveydellisistä ja muista laatuvaatimuksista, laadun valvonnasta ja hallinnasta sekä uimaveden laadusta tiedottamisesta.

-----  
 Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä  
 kuuta 20 .

Helsingissä 8 päivänä helmikuuta 2008

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Liisa Hyssälä*

*Liite  
Rinnakkaisteksti*

## Laki

### terveysuojelulain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveysuojelulain (763/1994) 32 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1223/2002, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

32 §

32 §

*Asuntoja, yleisiä alueita ja laitoksia koskevat  
tarkemmat säännökset*

*Asuntoja, yleisiä alueita ja laitoksia koskevat  
tarkemmat säännökset*

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) edellä 28 §:ssä tarkoitettujen alueiden ja laitosten terveydellisistä arviointiperusteista;

2) edellä 29 §:ssä tarkoitettujen yleisen uimalan, uimahallin, uimarannan, kylpylän sekä yleisen virkistymis-, kuntoutus-, hieronta- tai muun vastaavan yleisen altaan veden terveydellisistä laatuvaatimuksista ja säännöllisestä valvonnasta; sekä

3) yleisen uimarannan tai uimapaikan veden terveydellisistä ja muista laatuvaatimuksista.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) 28 §:ssä tarkoitettujen alueiden ja laitosten terveydellisistä arviointiperusteista;

2) 29 §:ssä tarkoitettujen yleisen uimalan, uimahallin, kylpylän sekä yleisen virkistymis-, kuntoutus-, hieronta- tai muun vastaavan yleisen altaan veden terveydellisistä laatuvaatimuksista, säännöllisestä valvonnasta ja tiedottamisesta; sekä

3) yleisen uimarannan uimaveden terveydellisistä ja muista laatuvaatimuksista, laadun valvonnasta ja hallinnasta sekä uimaveden laadusta tiedottamisesta.

Tämä laki tulee voimaan  
kuuta 20 .

päivänä

## Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

### yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta

Annettu Helsingissä

2008

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 32 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se on laissa xx/2008, nojalla:

#### 1 §

##### *Soveltamisala*

Tätä asetusta sovelletaan uimaveden laadun seurantaan, valvontaan, luokitukseen ja hallintaan sekä uimaveden laadusta tiedottamiseen yleisillä uimarannoilla.

#### 2 §

##### *Määritelmät*

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *yleisellä uimarannalla* uimarantaa, jossa käy uimakauden aikana todennäköisesti vähintään 100 uimaria päivässä ja josta on tehtävä terveydensuojelulain (763/1994) 13 §:n 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitus;
- 2) *uimakaudella* 15.6. ja 31.8. välistä ajanjaksoa paitsi Lapin läänissä ja Kuusamon ja Taivalkosken kunnissa 25.6. ja 15.8. välistä ajanjaksoa;
- 3) *saastumisella* liitteen I taulukoissa 1—3 määriteltyjen muuttujien avulla todettua uimaveden laadun huononemista, joka voi aiheuttaa uimareille terveydellistä haittaa;
- 4) *lyhytkestoisella saastumisella* normaali-tilanteesta poikkeavaa suolistoperäistä saastumista, jonka syyt ovat tunnistettavissa ja jonka ei yleensä odoteta vaikuttavan uimaveden laatuun kauemmin kuin kolmen vuorokauden ajan ja jota varten on määritelty liitteen II mukaiset ennakointi- ja käsittelymenettelyt;
- 5) *uimavesiprofiililla* kuvausta uimaveden ominaisuuksista sekä sen laatuun haitallisesti

vaikuttavista tekijöistä ja niiden merkityksestä;

6) *epätavanomaisella tilanteella* tapahtumaa, joka vaikuttaa haitallisesti uimaveden laatuun ja jonka ei odoteta tapahtuvan useammin kuin keskimäärin kerran neljässä vuodessa;

7) *hallintatoimenpiteillä*:

- a) seurantakalenterin laatimista;
- b) uimaveden laadun seurantaa ja valvontaa;
- c) uimaveden laadun arviointia;
- d) uimaveden luokitusta;
- e) uimavesiprofiilin laatimista ja ylläpitoa;
- f) niiden uimaveden saastumisen syiden määrittämistä ja arviointia, jotka saattavat vaikuttaa uimaveteen ja heikentää uimareiden terveyttä;
- g) uimareiden altistumisen ehkäisyä saastuneelle uimavedelle;
- h) uimaveden saastumisriskin vähentämistä; sekä
- i) yleisölle tiedottamista.

#### 3 §

##### *Uimaveden laatuvaatimukset ja -suositukset*

Uimavedestä ei saa aiheutua terveyshaittaa uimareille. Uimaveden laadun tulee täyttää vähintään liitteen I taulukon 1 muuttujien tyydyttävän uimavesiluokan vaatimukset liitteen II menettelyn mukaisesti arvioituna ja luokiteltuna. Lisäksi yksittäisille valvontatutkimustuloksille ja syanobakteerihavainnoille on määritelty toimenpiderajat liitteessä I olevassa taulukossa 2.

Uimaveden on oltava myös muuten käyttö-

tarkoitukseensa soveltuvaa. Käyttökelpoisuuden perustuvat laatusuosituksot on määritelty liitteessä I olevassa taulukossa 3.

#### 4 §

##### *Uimaveden laadun säännöllinen seuranta ja valvonta*

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on laadittava uimarantaluettelo ennen kunkin uimakauden alkua tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista yleisistä uimarannoista. Uimarantaluettelo on laadittava ensimmäisen kerran vuoden 2008 uimakautta varten.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on valvottava näiden uimarantojen uimaveden laatua säännöllisin väliajoin tehtävin tutkimuksin, jotka sisältävät liitteessä I olevien taulukoiden määritykset ja aistinvaraiset havainnot ja jotka toteutetaan liitteen III mukaisesti.

Uimarannan omistajan tai haltijan on yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa laadittava uimarannan uimaveden laadun säännöllistä seuranta ja valvontaa varten seurantakalenteri ennen kunkin uimakauden alkua.

Seurantakalenteriin merkitään ennen uimakauden alkua otettavan näytteen ottoajankohdista sekä uimakauden aikana otettavien näytteiden ottoajankohdat. Uimaveden laadun seuranta on toteutettava viimeistään neljän päivän kuluessa seurantakalenteriin merkitystä ajankohdasta. Seurantakalenteri on laadittava ensimmäisen kerran vuoden 2008 uimakautta varten.

Epätavanomaisissa tilanteissa kunnan terveydensuojeluviranomainen voi keskeyttää toistaiseksi seurantakalenterin mukaisen uimaveden laadun seurannan. Seuranta jatketaan seurantakalenterin mukaisesti niin pian kuin mahdollista epätavanomaisen tilanteen päätyttyä ja ottamatta jääneet näytteet korvataan uusilla näytteillä.

#### 5 §

##### *Näytteenotto*

Uimavesinäyte otetaan uimarannan osasta,

jossa suurin osa uimareista käy uimassa tai jossa uimavesiprofiilin mukaan on odotettavissa suurin saastumisen riski.

Jos näytteenottaja on muu kuin kunnan terveydensuojeluviranomainen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on varmistuttava, että näytteenottaja tuntee näytteenottoon liittyvät yleiset periaatteet. Valvontatutkimustulokset ja tiedot uimavedestä tehdyistä aistinvaraisista havainnoista on toimitettava välittömästi kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Lyhytkestoisen saastumisen aikana otettu seurantakalenterin mukainen näyte voidaan jättää huomioimatta, mutta se on korvattava liitteen III mukaisesti otetulla näytteellä.

#### 6 §

##### *Uimaveden laadun arviointi ja luokitus*

Uimakauden päätyttyä kunnan terveydensuojeluviranomainen arvioi ja luokittelee kunkin uimarannan uimaveden laadun liitteessä I olevassa taulukossa 1 määriteltyjen muuttujien valvontatutkimustulosten perusteella. Arviointi ja luokitus on toteutettava liitteessä II määritellyn laskentamenettelyn mukaisesti ensimmäisen kerran vuoden 2011 uimakauden päätyttyä.

Uimaveden laadun arviointi ja luokitus perustuvat neljän viimeisimmän uimakauden seurantakalenterien mukaan otettujen näytteiden valvontatutkimustuloksiin. Ensimmäisen luokituksen jälkeen uuden uimakauden päätyttyä vanhimman uimakauden valvontatutkimustulokset jätetään huomioon ottamatta, jolloin arviointiin ja luokitukseen otetaan mukaan viimeisimmän uimakauden valvontatutkimustulokset. Näytteiden määrän tulee olla vähintään 16 näytettä ja Lapin läänissä sekä Kuusamon ja Taivalkosken kunnissa vähintään 12 näytettä.

Jos kohteena on uusi yleinen uimaranta tai jos uimarannan läheisyydessä on ryhdytty toimenpiteisiin, jotka todennäköisesti parantavat uimaveden luokitusta, uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen voidaan käyttää vähemmän kuin neljän uimakauden seurantakalenterien mukaan otettujen näytteiden valvontatutkimustuloksia. Uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen käytetään tällöin

vain tehtyjen toimenpiteiden jälkeen saatuja valvontatutkimustuloksia. Näytteiden määrän tulee olla vähintään 16 näytettä ja Lapin läänissä sekä Kuusamon ja Taivalkosken kunnissa vähintään 8 näytettä.

Yksittäisten valvontatutkimustulosten ja syanobakteerihavaintojen arviointiin käytetään liitteen I taulukossa 2 määriteltyjä toimenpiderajoja. Uimaveden laadun arviointi perustuu ainoastaan yksittäisten valvontatutkimustulosten ja syanobakteerihavaintojen toimenpiderajoihin, kunnes ensimmäinen uimaveden luokitus saadaan tehtyä liitteen II mukaisesti.

Uimaveden on saavutettava vähintään tyydyttävä luokitus vuoden 2015 uimakauden päättyessä.

Uimavesi voidaan tilapäisesti luokitella huonoksi. Tällöin on käynnistettävä 7 §:n 1—3 momenttien mukaiset toimenpiteet uimareiden altistumisen ehkäisemiseksi, saastumisen syiden selvittämiseksi ja saastumisen ehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi.

## 7 §

### *Valvontaviranomaisen velvoitteet*

Jos uimavesi luokitellaan huonoksi, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on yhdessä uimarannan omistajan tai haltijan kanssa selvitettävä syyt uimaveden huonoon laatuun ja annettava uimarannan omistajalle tai haltijalle tarvittaessa terveydensuojelulain 51 §:n mukainen määräys korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Uimaveden huonoon luokkaan liittyvät hallintatoimenpiteet on käynnistettävä viimeistään luokituksen jälkeisen uimakauden alussa.

Pilaantumisen syiden ehkäisemisestä, vähentämisestä ja poistamisesta säädetään vesija ympäristönsuojelulainsäädännössä. Saastumisen syiden käsittelemiseen on tarvittaessa käytettävä ympäristönsuojeluviranomaisen asiantuntemusta.

Jos uimavesi on luokiteltu huonoksi, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on annettava uimisen välttämistä koskeva ohje tai uiminen on kiellettävä kyseisellä uimarannalla joko määräaikaisesti tai pysyvästi, vähintään yhden uimakauden ajaksi saastuneelle uima-

vedelle altistumisen ehkäisemiseksi.

Jos uimavesi luokitellaan huonoksi viitenä peräkkäisenä vuotena tai jos syy on sellainen, ettei tyydyttävän uimaveden luokkaa ole käytännössä tai kohtuullisin kustannuksin mahdollista saavuttaa, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on asetettava uimaranta pysyvään, vähintään yhden uimakauden kestävään uimakieltoon.

Jos yksittäinen valvontatutkimustulos tai syanobakteerihavainto ylittää liitteessä I olevassa taulukossa 2 määritellyn toimenpiderajan tai jos uimavedestä tehty aistinvarainen havainto ylittää liitteessä I olevassa taulukossa 3 määritellyn laatusuosituksen, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on selvitettävä, liittyykö ylitykseen terveyshaittoja.

Jos ylitykseen voi liittyä terveyshaittoja, kunnan terveydensuojeluviranomaisen on annettava uimarannan omistajalle tai haltijalle tarvittaessa terveydensuojelulain 51 §:n mukainen määräys korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sekä tarpeelliset ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

Liitteessä I olevassa taulukossa 2 määritellyn toimenpiderajan ylittyessä kyseisen muuttujan pitoisuutta on seurattava uimavedestä otetuilla lisänäytteillä. Lisäksi syanobakteerien esiintymistä on seurattava aistinvaraisilla havainnoilla. Lisänäytteiden tuloksia ei käytetä 6 §:n 1 momentin mukaiseen uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen.

## 8 §

### *Uimavesiprofiili*

Uimarannan omistajan tai haltijan on yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa laadittava tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvalla yleisellä uimarannalla uimavesiprofiili liitteen IV mukaisesti. Uimavesiprofiilin laatimisessa on tarvittaessa käytettävä ympäristönsuojeluviranomaisen asiantuntemusta. Yhteinen uimavesiprofiili voidaan laatia useammalle vierekäiselle uimarannalle, jos niiden uimaveden laatu ja laatuun vaikuttavat olosuhteet ovat samanlaiset. Uimavesiprofiilin on oltava valmis viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Uimavesiprofiili tarkistetaan ja saatetaan ajan tasalle liitteen IV mukaisesti. Uimavesiprofiilin tarkistamisen aikataulu riippuu siitä, onko uimavesi luokiteltu hyväksi, tyydyttäväksi vai huonoksi.

Uimavesiprofiilin laatimisessa, tarkistamisessa ja ajan tasalle saattamisessa on käytettävä asianmukaisella tavalla vesienhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) nojalla hankittuja, tämän asetuksen kannalta merkityksellisiä arviointi- ja seurantatietoja.

## 9 §

### *Yhteistyö rajat ylittävillä vesillä*

Suomen ja Ruotsin valtakunnan rajan ylittäviin vesiin liittyvässä yhteistyössä toimitaan siten, kuin siitä erikseen valtioiden välillä sopimuksella määrätään.

## 10 §

### *Yleisön osallistuminen*

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on huolehdittava siitä, että yleisölle annetaan mahdollisuus saada tietoja sekä tehdä ehdotuksia ja huomautuksia tämän asetuksen täytäntöönpanoon liittyvistä asioista sekä tehdä erityisesti 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun uimarantaluettelon laatimista, tarkistamista ja ajan tasalle saattamista koskevia ehdotuksia ja huomautuksia.

## 11 §

### *Yleisölle tiedottaminen*

Uimarannan omistajan tai haltijan on yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa huolehdittava siitä, että uimarannalla on yleisön nähtävillä seuraavat tiedot:

1) voimassa oleva uimavesiluokitus sekä uimisen välttämistä koskeva ohje tai uimakielto sekä niihin kuuluvat uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY ku-

moamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/7/EY 16 artiklan mukaisen uimavesikomitean hyväksymät selkeät ja yksinkertaiset merkit tai symbolit;

2) syyt uimisen välttämistä koskevan ohjeen tai uimakiellon antamiseen;

3) uimavesiprofiilin perusteella laadittu yleiskuvaus uimavedestä;

4) varoitus, jos uimarannalla on meneillään tai uimarannalle on odotettavissa lyhytkestoinen saastuminen sekä tieto siitä, kuinka monena päivänä edellisen uimakauden aikana uiminen ei ollut suositeltavaa tai uiminen oli kielletty lyhytkestoinen saastumisen vuoksi;

5) tiedot epätavanomaisen tilanteen luonteesta ja sen arvioidusta kestosta;

6) 7 §:n 4 momentin perusteella annettu pysyvä uimakielto ja syyt siihen;

7) uimarannan omistajan tai haltijan sekä kunnan terveydensuojeluviranomaisen yhteystiedot;

8) lähteet 2 momentissa mainittujen tietojen saamiseksi.

Asianmukaisia tiedotusvälineitä käyttäen, internet mukaan lukien on huolehdittava lisäksi, että yleisöllä on mahdollisuus saada seuraavat tiedot:

1) kunkin uimarannan osalta uimavesiluokitukset kolmen edeltävän vuoden ajalta, uimavesiprofiili sekä kuluvan uimakauden aikana tehtyjen valvontatutkimusten ja aistinvaraisten havaintojen tulokset tulkittoineen;

2) huonoiksi luokiteltujen uimarantojen osalta tiedot 7 §:n 1—3 momenttien perusteella käynnistetyistä toimenpiteistä;

3) lyhytkestoinen saastuminen osalta uimarantakohtaiset yleiset tiedot:

a) saastumiseen todennäköisesti johtavista olosuhteista;

b) saastumisen todennäköisyydestä ja arvioidusta kestosta;

c) saastumisen syistä ja toteutetuista toimenpiteistä saastumisen syiden ehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi;

d) toteutetuista toimenpiteistä, joilla on ehkäisty uimareiden altistuminen uimaveden saastumiselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista asioista on tiedotettava viivytyksettä. Tiedot on annettava viimeistään vuoden 2012 uima-

kauden alusta alkaen. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen 7 §:n 3 momentin mukaan antamasta ohjeesta tai uimakiellosta on kuitenkin tiedotettava ennen luokitusta seuraavaa uimakautta sekä sen aikana.

## 12 §

### *Raportointi*

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on toimitettava asianomaiselle lääninhallitukselle viimeistään kunkin vuoden 30 päivänä huhtikuuta 4 §:n 1 momentin mukainen uimarantaluettelo sekä tiedot syistä, joiden perusteella luetteloa on muutettu edellisvuoteen verrattuna.

Lääninhallitus tarkastaa uimarantaluettelon viipymättä ja toimittaa sen Kansanterveyslaitokselle, joka ennen kunkin uimakauden alkua huolehtii uimarantaluettelon julkaisemisesta asianmukaisia tiedotusvälineitä käyttäen internet mukaan lukien.

Uimarantaluettelon raportointi on toteutettava ensimmäisen kerran vuoden 2008 uimakautta varten ja uimarantaluettelon julkaiseminen viimeistään ennen vuoden 2012 uimakautta.

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on toimitettava seurantakalenterin mukaan otettujen näytteiden valvontatutkimusten ja aistinvaraisten havaintojen tulokset, uimaveden laadun arvioinnin ja luokituksen tulokset, kuvaus toteutetuista merkittävistä hallintatoimenpiteistä ja tiedot seurantakalenterin väliaikaiseen keskeytykseen johtaneen epäviranomaisen tilanteen syistä asianomaiselle lääninhallitukselle kuukauden kuluessa ui-

makauden päättymisestä.

Lääninhallitus tarkastaa kunnan terveydensuojeluviranomaisten toimittamat tiedot viipymättä ja toimittaa ne Kansanterveyslaitokselle. Raportointi on toteutettava ensimmäisen kerran vuoden 2008 uimakauden päätyessä. Uimaveden luokitusta koskevat tulokset on raportoitava ensimmäisen kerran ensimmäisen uimavesiluokituksen valmistuttua uimakauden 2011 päätyttyä.

## 13 §

### *Määrittymenelmät*

Uimaveden laatua koskevissa mikrobiologisissa valvontatutkimuksissa on käytettävä liitteessä I olevassa taulukossa 1 määriteltyjä määrittymenelmiä tai sellaisia menetelmiä, jotka standardin SFS-EN ISO 17994 mukaan testattuna vastaavat liitteessä 1 olevassa taulukossa 1 määriteltyjä standardoituja määrittymenelmiä. Näytteiden käsittelyssä on noudatettava liitteessä V määriteltyjä vaatimuksia.

## 14 §

### *Voimaantulo*

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 2008.

Tällä asetuksella kumotaan yleisten uimarantojen veden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 25 päivänä huhtikuuta 1996 annettu sosiaali- ja terveysministeriön päätös (292/1996) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Helsingissä      päivänä      kuuta 200

Peruspalveluministeri *Paula Risikko*

Ylitarkastaja Jari Keinänen



## Liite I

## UIMAVEDEN LAATUVAATIMUKSET JA -SUOSITUKSET

## Taulukko 1. Uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen käytetyt raja-arvot

## Sisämaan uimavedet

Muuttuja	Erinomainen laatu	Hyvä laatu	Tyydyttävä laatu
Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml) <sup>1)</sup>	200*	400*	330**
<i>Escherichia coli</i> (pmy/mpn/100 ml) <sup>2)</sup>	500*	1 000*	900**

## Rannikon uimavedet

Muuttuja	Erinomainen laatu	Hyvä laatu	Tyydyttävä laatu
Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml) <sup>1)</sup>	100*	200*	185**
<i>Escherichia coli</i> (pmy/mpn/100 ml) <sup>2)</sup>	250*	500*	500**

\* Perustuu 95. prosenttipisteeseen. (vrt. liite II).

\*\* Perustuu 90. prosenttipisteeseen. (vrt. liite II).

Huomautukset:

<sup>1)</sup> Määrittymenetelmänä SFS-EN ISO 7899-1 tai SFS-EN ISO 7899-2

<sup>2)</sup> Määrittymenetelmänä SFS-EN ISO 9308-3, SFS-EN ISO 9308-1 tai Colilert® Quantitray -menetelmä

**Taulukko 2. Yksittäisen valvontatutkimustuloksen tai syanobakteerihavainnon toimenpiderajat**

Muuttuja	Toimenpideraja	
	Sisämaan uimavedet	Rannikon uimavedet
Suolistoperäiset enterokokit (pmy/mpn/100 ml)	400	200
<i>Escherichia coli</i> (pmy/mpn/100 ml)	1 000	500
Syanobakteerit (sinilevät)	Havaittu uimavedessä tai uimarannalla	

**Taulukko 3. Yksittäisen aistinvaraisen havainnon laatusuositukset**

Muuttuja	Tavoitetaso
Makrolevät ja/tai kasviplankton <sup>1)</sup>	Ei aistinvaraisesti havaittavaa haitallista esiintymää
Jätteet, kuten öljymäiset ja tervamaiset aineet sekä kelluvat materiaalit (esimerkiksi muovi, kumi, lasi- ja muovipullot)	Ei aistinvaraisesti havaittavaa esiintymää

Huomautus:

<sup>1)</sup> Valvottava, mikäli uimavesiprofilissa arvioitu riskitekijäksi.

*Liite II***UIMAVEDEN LAADUN ARVIOINTI JA LUOKITUS****1. Erinomainen laatu**

Uimavesi on luokiteltava erinomaiseksi, jos viimeisimmän arviointijakson<sup>1)</sup> valvontatutkimustuloksista lasketut 95. prosenttipisteet<sup>2)</sup> ovat samat tai pienemmät kuin liitteen I taulukon 1 erinomaista laatua osoittavat arvot, ja

jos uimavesi on altis lyhytkestoiselle saastumiselle:

- i) parhaillaan ollaan toteuttamassa asianmukaisia hallintatoimenpiteitä seuranta, valvonta ja ennakkovaroitusjärjestelmät mukaan lukien uimareiden altistumisen ehkäisemiseksi varoituksella tai tarvittaessa uimakiellolla;
- ii) parhaillaan ollaan toteuttamassa asianmukaisia hallintatoimenpiteitä saastumisen syiden ehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi;
- iii) lyhytkestoisen saastumisen aikana huomioimatta jääneiden näytteiden määrä on enintään 15 % arviointijakson seurantakalentereissa esitettyjen näytteiden kokonaismäärästä tai enintään yksi näyte uimakautta kohti.

**2. Hyvä laatu**

Uimavesi on luokiteltava hyväksi, jos viimeisimmän arviointijakson<sup>1)</sup> valvontatutkimustuloksista lasketut 95. prosenttipisteet<sup>2)</sup> ovat samat tai pienemmät kuin liitteen I taulukon 1 hyvää laatua osoittavat arvot, mutta eivät kuitenkaan saavuta erinomaista laatua, ja

jos uimavesi on altis lyhytkestoiselle saastumiselle:

- i) parhaillaan ollaan toteuttamassa asianmukaisia hallintatoimenpiteitä seuranta, valvonta ja ennakkovaroitusjärjestelmät mukaan lukien uimareiden altistumisen ehkäisemiseksi varoituksella tai tarvittaessa uimakiellolla;
- ii) parhaillaan ollaan toteuttamassa asianmukaisia hallintatoimenpiteitä saastumisen syiden ehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi;
- iii) lyhytkestoisen saastumisen aikana huomioimatta jääneiden näytteiden määrä on enintään 15 % arviointijakson seurantakalentereissa esitettyjen näytteiden kokonaismäärästä tai enintään yksi näyte uimakautta kohti.

### 3. Tyydyttävä laatu

Uimavesi on luokiteltava tyydyttäväksi, jos viimeisimmän arviointijakson<sup>1)</sup> valvontatutkimustuloksista lasketut 90. prosenttipisteet<sup>2)</sup> ovat samat tai pienemmät kuin liitteen I taulukon 1 tyydyttävää laatua osoittavat arvot, mutta eivät kuitenkaan saavuta hyvää laatua, ja

jos uimavesi on altis lyhytkestoiselle saastumiselle:

- i) parhaillaan ollaan toteuttamassa asianmukaisia hallintatoimenpiteitä seuranta, valvonta ja ennakkovaroitusjärjestelmät mukaan lukien uimareiden altistumisen ehkäisemiseksi varoituksella tai tarvittaessa uimakiellolla;
- ii) parhaillaan ollaan toteuttamassa asianmukaisia hallintatoimenpiteitä saastumisen syiden ehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi;
- iii) lyhytkestoisen saastumisen aikana huomioimatta jääneiden näytteiden määrä on enintään 15 % arviointijakson seurantakalentereissa esitettyjen näytteiden kokonaismäärästä tai enintään yksi näyte uimakautta kohti.

### 4. Huono laatu

Uimavesi on luokiteltava huonoksi, jos viimeisimmän arviointijakson<sup>1)</sup> valvontatutkimustuloksista lasketut 90. prosenttipisteet<sup>2)</sup> ovat suuremmat kuin liitteen I taulukon 1 tyydyttävää laatua osoittavat arvot.

#### Huomautukset:

- 1) Viimeisimmällä arviointijaksolla tarkoitetaan neljää viimeisintä uimakautta tai 6 §:n 3 momentissa tarkoitettua ajanjaksoa.
- 2) Prosenttipiste perustuu uimaveden mikrobiologisten valvontatutkimustulosten  $\log_{10}$ -arvon normaalin todennäköisyysfunktioon prosenttipisteen arviointiin ja se johdetaan seuraavasti:
  - i) otetaan  $\log_{10}$ -arvo kaikista valvontatutkimustuloksista. (Jos bakteeripitoisuus on nolla,  $\log_{10}$ -arvo otetaan käytetyn määritysmenetelmän havaitsemisrajasta.)
  - ii) Lasketaan  $\log_{10}$ -arvojen aritmeettinen keskiarvo ( $\mu$ ).
  - iii) Lasketaan  $\log_{10}$ -arvojen standardipoikkeama ( $\sigma$ ).

Prosenttipisteet saadaan seuraavista yhtälöistä:

90. prosenttipiste = antilog ( $\mu + 1,282 \sigma$ )

95. prosenttipiste = antilog ( $\mu + 1,65 \sigma$ )

*Liite III***UIMAVEDEN LAADUN SEURANTA JA VALVONTA**

Yksi uimavesinäyte otetaan noin kaksi viikkoa ennen kunkin uimakauden alkua. Tämän näytteen lisäksi on aina otettava ja analysoitava vähintään kolme näytettä uimakauden aikana, paitsi Lapin läänissä sekä Kuusamon ja Taivalkosken kunnissa, jossa uimakauden aikana on otettava ja analysoitava vähintään kaksi näytettä.

Näytteenottopäivät on jaettava tasaisesti uimakauden ajalle siten, että näytteenottopäivien väli ei koskaan ylitä yhtä kuukautta.

**Lyhytkestoinen saastuminen**

Lyhytkestoisen saastumisen päättyminen ja uimaveden laadun palautuminen normaalille tasolle varmistetaan tilanteen jälkeen otetulla yhdellä tai useammalla ylimääräisellä näytteellä, joita ei käytetä 6 §:n 1 momentin mukaiseen uimaveden laadun arviointiin ja luokitukseen. Jos on tarpeen korvata seurantakalenterin mukainen, lyhytkestoisen saastumisen aikana huomiotta jätetty näyte, otetaan lisänäyte viikon kuluessa lyhytkestoisen saastumisen päättymisestä.

**UIMAVESIPROFIILIN LAATIMINEN JA TARKISTAMINEN**

Uimavesiprofiiliin on sisällytettävä vähintään seuraavat asiat:

- 1) kuvaus uimarannan uimaveden ja kyseisen uimaveden valuma-alueella olevien muiden pintavesien fysikaalisista, maantieteellistä ja hydrologisista ominaisuuksista, jotka voisivat olla saastumisen aiheuttajia ja jotka ovat merkityksellisiä tämän asetuksen tavoitteen kannalta ja vesienhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) mukaisesti;
- 2) sellaisten saastumisen syiden määrittäminen ja arviointi, jotka saattavat vaikuttaa uimaveden laatuun ja heikentää uimareiden terveyttä;
- 3) todennäköisyys sille, että syanobakteerit silminhavaittavasti kasautuvat uimaveden pinnalle tai uimarantaan;
- 4) makrolevän ja/tai kasviplanktonin haitallisen lisääntymisen todennäköisyys;
- 5) 2 kohdan mukaan arvioitun lyhytkestoisen saastumisriskin osalta
  - i) odotettavissa olevan lyhytkestoisen saastumisen ennakoitu luonne, syyt, esiintymistiheys ja kesto,
  - ii) lyhytkestoisen saastumisen aikana toteutetut hallintatoimenpiteet ja aikataulu syiden poistamiseksi sekä toimenpiteistä vastaavien viranomaisten yhteystiedot;
- 6) uimaveden laadun seurantakohdan sijainti.

Jos uimavesi on luokiteltu luokkaan hyvä, tyydyttävä tai huono, uimavesiprofiili on tarkistettava säännöllisesti ja tarvittaessa saatettava ajan tasalle. Tarkistusten vähimmäistiheys määräytyy alla olevan taulukon mukaisesti:

**Taulukko 1. Uimavesiprofiilin tarkistustiheys**

	Hyvä uimavesiluokka	Tyydyttävä uimavesiluokka	Huono uimavesiluokka
Tarkastusten vähimmäistiheys	neljän vuoden välein	kolmen vuoden välein	kahden vuoden välein

Jos uimavesi on luokiteltu luokkaan erinomainen, uimavesiprofiili on tarkistettava ja tarvittaessa saatettava ajan tasalle ainoastaan silloin, jos luokka muuttuu hyväksi, tyydyttäväksi tai huonoksi.

Jos uimarannalla tai sen läheisyydessä tehdään uimaveteen merkittävästi vaikuttavia rakennus- tai muutostöitä, uimavesiprofiili on saatettava ajan tasalle ennen seuraavan uimakauden alkua.

Edellä kohtien 1 ja 2 tiedot on esitettävä yksityiskohtaisen kartan muodossa aina, kun se on käytännössä mahdollista.

## **MIKROBIOLOGISIA TUTKIMUKSIA VARTEN OTETTAVIEN NÄYTTEIDEN KÄSITTELYÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET**

### **1. Seurantakohta**

Uimavesinäytteet on otettava, jos mahdollista, 30 cm:n syvyydeltä ja vähintään 1 metrin syvyydestä kohdasta.

### **2. Näytepullojen sterilointi**

Näytepullot on

- steriloitava autoklavaimella vähintään 15 minuutin ajan lämpötilassa 121 °C, tai
- steriloitava kuumailmasteriloinnilla vähintään 1 tunnin ajan lämpötilassa 160 – 170 °C, tai
- käytettävä suoraan valmistajalta saatuja steriilejä näyteastioita.

### **3. Näytteenotto**

Näytepullon tai -astian tilavuus määräytyy kutakin analysoitavaa muuttujaa varten tarvittavan vesimäärän mukaan. Vähimmäistilavuus on yleensä 250 ml.

Näyteastioiden on oltava läpinäkyvää tai väritöntä materiaalia (lasi, polyeteeni tai polypropeeni).

Näytteenotto suoritetaan aseptisesti.

Näytteen tiedot on merkittävä pysyvällä musteella näytepulloon tai -astiaan ja näytteenottomakkeeseen.

### **4. Näytteiden säilytys ja kuljetus ennen analysointia**

Uimavesinäytteet on kuljetettava valolta suojattuina.

Uimavesinäytteet on säilytettävä noin 4 °C:n lämpötilassa kylmälaukussa tai jääkaapissa. Jos kuljetus kestää todennäköisesti yli neljä tuntia, näytteet on kuljetettava jäähdytettyinä.

Näytteet on analysoitava mahdollisimman pian näytteenoton jälkeen, mieluiten saman työpäivän aikana. Näytteenoton ja analysoinnin välinen aika ei saa ylittää 24 tuntia ja tällä välin näytteet on säilytettävä pimeässä  $4 \pm 3$  °C:n lämpötilassa.